

УХВАЛА ПЕРШОГО СЕНАТУ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Нестеренка Вадима Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого пункту 1 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України

К и ї в
8 липня 2026 року
№ 63-у(І)/2026

Справа № 3-140/2026(315/26)

Перший сенат Конституційного Суду України у складі суддів:

Петришина Олександра Віталійовича – головуєчого,
Барабаша Юрія Григоровича – доповідача,
Грищук Оксани Вікторівни,
Кичуна Віктора Івановича,
Олійник Алли Сергіївни,
Совгирі Ольги Володимирівни,
Філюка Петра Тодосьовича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Нестеренка Вадима Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого пункту 1 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Барабаша Ю.Г. та дослідивши матеріали справи, Перший сенат Конституційного Суду України

у с т а н о в и в:

1. Нестеренко В.Г. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України

(конституційність) абзац перший пункту 1 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України (далі – Кодекс) у тім, що встановлене ним визначення службової особи поширюється на народного депутата України.

Відповідно до абзацу першого пункту 1 примітки до статті 364 Кодексу „службовими особами у статтях 364, 368, 368⁵, 369 цього Кодексу є особи, які постійно, тимчасово чи за спеціальним повноваженням здійснюють функції представників влади чи місцевого самоврядування, а також обіймають постійно чи тимчасово в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на державних чи комунальних підприємствах, в установах чи організаціях посади, пов’язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій, або виконують такі функції за спеціальним повноваженням, яким особа наділяється повноважним органом державної влади, органом місцевого самоврядування, центральним органом державного управління із спеціальним статусом, повноважним органом чи повноважною особою підприємства, установи, організації, судом або законом“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Нестеренка В.Г., який був народним депутатом України VIII скликання, обвинувачено у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 364 Кодексу (зловживання владою або службовим становищем). Інкриміноване Нестеренку В.Г. кримінальне правопорушення стосувалося одержання ним неправомірної вигоди під час забезпечення його як народного депутата України жилими приміщеннями відповідно до статті 35 Закону України „Про статус народного депутата України“.

У кримінальному провадженні щодо вказаного кримінального правопорушення прокурор третього відділу управління процесуального керівництва, підтримання публічного обвинувачення та представництва у суді

Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Стельмах А.В. та обвинувачений Нестеренко В.Г. 12 лютого 2026 року уклали угоду про визнання винуватості.

Вищий антикорупційний суд вироком від 2 березня 2026 року:

- затвердив зазначену угоду;

- визнав Нестеренка В.Г. винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 364 Кодексу, та призначив йому узгоджене сторонами угоди про визнання винуватості основне покарання у виді позбавлення волі на строк три роки і додаткові покарання у виді позбавлення права обіймати посади в органах державної влади на строк один рік та штрафу в розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

- на підставі частини другої статті 75 Кодексу звільнив Нестеренка В.Г. від відбування основного покарання у виді позбавлення волі строком на три роки, встановивши йому іспитовий строк тривалістю один рік, із покладанням на нього обов'язків, передбачених пунктами 1, 2 частини першої статті 76 Кодексу, а саме: періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації та повідомляти уповноважений орган з питань пробації про зміну місця проживання, роботи або навчання.

Автор клопотання вважає, що оспорювані положення Кодексу, якими „до службових осіб віднесено, зокрема, представників влади“, не відповідають статті 8 Конституції України, адже не містять „чітких юридичних критеріїв та правових ознак, які дозволяють здійснювати кваліфікацію діяння вчиненого народним депутатом України у розрізі статті 364 КК України“.

На думку Нестеренка В.Г., абзац перший пункту 1 примітки до статті 364 Кодексу «не забезпечує необхідного рівня передбачуваності кримінальної відповідальності народного депутата України під час реалізації ним його прав та гарантій статусу, що вказує на недостатню „якість закону“, а відтак є порушенням принципу верховенства права. Така юридична невизначеність суперечить статтям 8, 129 Конституції України».

3. Перший сенат Конституційного Суду України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з постановленням неодностайно Другою колегією суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 1 липня 2026 року № 166-2(I)/2026 про відмову у відкритті конституційного провадження в цій справі на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“, керується таким.

За Основним Законом України кожному гарантується право звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених Конституцією України, та у порядку, визначеному законом (частина четверта статті 55); Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Основним Законом України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону; Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу непринятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (абзац перший частини першої, частина четверта статті 77).

Із аналізу матеріалів справи випливає, що автор клопотання, добровільно уклавши угоду про визнання винуватості в кримінальному провадженні та не

оскарживши вирок Вищого антикорупційного суду від 2 березня 2026 року в апеляційному порядку з передбачених статтею 394 Кримінального процесуального кодексу України підстав, у конституційній скарзі висловлює незгоду з притягненням його до кримінальної відповідальності за частиною другою статті 364 Кодексу. Нестеренко В.Г. фактично порушує перед Конституційним Судом України питання щодо правомірності застосування до нього оспорюваних положень Кодексу, проте таке питання вирішується у судовому провадженні відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

Нестеренко В.Г., звертаючись до Конституційного Суду України з конституційною скаргою щодо відповідності статтям 8, 129 Конституції України (конституційності) абзацу першого пункту 1 примітки до статті 364 Кодексу, не зазначив, яке з гарантованих Основним Законом України прав людини зазнало порушення внаслідок їх застосування.

Отже, Перший сенат Конституційного Суду України вважає, що конституційна скарга Нестеренка В.Г. є неприйнятною.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 36, 50, 55, 56, 58, 62, 67, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 54 Регламенту Конституційного Суду України Перший сенат Конституційного Суду України

п о с т а н о в и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Нестеренка Вадима Григоровича щодо відповідності

Конституції України (конституційності) абзацу першого пункту 1 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ПЕРШИЙ СЕНАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**